

A fogászati ellátás környezeti hatásait vizsgálta a Semmelweis Egyetem

Naponta több mint ötven zsák, vagyis csaknem hatvan kiló veszélyes hulladék keletkezik a Semmelweis Egyetem Fogorvostudományi Karának Oktatási Centrumában, ahol több, mint hatszáz beteget látnak el naponta. Egy speciális munkacsoport azt vizsgálja, hogyan lenne csökkenthető a környezeti ártalom. A szakemberek arra is figyelmeztetnek, hogy nemcsak a kezeléseknél, hanem a megelőzésben is fontos szerepe lehet a környezettudatos döntéseknek.

A *Health Care Without Harm* nevű nemzetközi nonprofit szervezet adatai szerint az egészségügyi rendszerek globálisan az üvegházhatású gáz-kibocsátás 4,4 százalékáért felelnek, ezen belül a fogászati kezelésekből származó kibocsátás 2-5 százalékra tehető.

„Ez leginkább a kezelésekre történő utazásokból, ingázásból, a beszerzésekből, az ellátás során felhasznált energiából, illetve a keletkező hulladékból és annak kezeléséből adódik össze” – mondja dr. Demeter Tamás, a Semmelweis Egyetemen 2021-ben alakult Munkacsoport a Környezettudatos és Fenntartható Fogászatért egyik vezetője.

Az egyetemi adjunktus hozzáteszi: a szakirodalmi adatok szerint évente 5,9 millió tonnányi hulladék keletkezik az egészségügyben világszerte, ebből Magyarországon 80 ezer. A teljes hulladékmennyiség körülbelül 15 százaléka veszélyes, melynek megsemmisítése speciális eljárással történik, ennek pedig nemcsak a költsége számottevő, de sok energiát igényel és növeli a károsanyag-kibocsátást.

A munkacsoport korábban úgynevezett hulladékauditot végzett a Semmelweis Egyetem Fogorvostudományi Karának Oktatási Centrumában, ahol hét osztályon körülbelül négyszázan dolgoznak és naponta átlagosan 642 beteget látnak el. A vizsgált három napban 168 szemeteszsák gyűlt össze, naponta átlagosan csaknem 60 kilónyi veszélyes hulladékkal.

Az egyéni védőfelszerelések aránya volt a legmagasabb (47%), azon belül pedig a gumikesztyűké (65%) és a nyálkendőké (17%). Majd a papír és nedves törülközők következtek (22%), ezután pedig a speciális fogászati hulladékok (12%) és az egyszer használatos műanyag eszközök (10%).

A munkacsoport célja, hogy az audit során nyert adatok elemzésével csökkenteni tudják a veszélyes hulladék mennyiségét, és felhívják a figyelmet a tudatosabb eszközhasználatra.

"Számításaink szerint a többször használatos, sterilizálható nyálkendők és tálcák bevezetésével naponta több mint 7 kilóval kevesebb szemetet termelődne. A sterilizáló csomagolások tudatosabb használata 2,3 kilogrammal csökkenthetné a napi hulladékmennyiséget, és a gumikesztyűk használatára is oda kell figyelni, főleg a fogorvostanhallgatók körében, ahol a kesztyűk használatát kiugróan magasnak találtuk" – magyarázza dr. Márton Krisztina, egyetemi tanár, a Semmelweis Egyetem Propedeutikai Tanszékének igazgatója, a munkacsoport társvezetője.

A Fogorvostudományi Kar vizsgálja a lehetőségeket, hogy a tanulmány eredményét mikortól és milyen módon tudják átültetni a napi gyakorlatba.

A szakemberek szerint azonban a fogászat fenntarthatóbbá tételében a legnagyobb szerepe a

megelőzésnek lehet, hiszen minél jobban odafigyel valaki a szájjápolási szabályok betartására, annál kisebb a veszélye a fogászati betegségek, így a fogszuvasodás, a fogágybetegség és a szájüregi daganatok kialakulásának, amivel a fogászati ellátások száma is csökkenthető.

A környezettudatos választások pedig már az otthoni szájjápolás szintjén is megvalósíthatók.

„Egy korábbi kutatás szerint például az elektromos fogkefék környezeti lábnyoma messze meghaladja a manuális fogkefékét. Utóbbiak közül pedig érdemes a cserélhető fejű műanyag vagy bambusz fogkefét választani, mert a termékek teljes életciklusát tekintve ezek bizonyultak a legkevésbé ártalmasnak a környezetre – tanácsolja dr. Demeter Tamás.

A kiegészítő szájjápolási eszközök közül a szájuhany kevésbé javallott, hiszen egy újabb elektronikus eszközzel van szó, illetve nem megfelelő használatával a lepedék az ínybarázdába tolható ahelyett, hogy eltávolítanánk onnan. Érdemes inkább fogköztisztító kefével, vagy fogselyemmel tisztítani a fogközöket, melyből a hagyományos nylon helyett akár választhatunk komposztálható – a lényeg, hogy ne rojtosodjon használat közben.

A fogkrémek közül az egyetemi adjunktus az organikus természetűből származó gyógynövény alapú fogkrémeket preferálja, néhány alapkritériumot figyelembevéve. Például fontos, hogy tartalmazzon fluoridot, mely erősíti a fogzománcot.

„A tradicionális fogkrémek többféle konzerváló, állományjavító szert, kőolajipari melléktermékeket, például mikroműanyagokat tartalmaznak. Ezek nem megfelelő használat esetén irritálhatják a szájnyálkahártyát, illetve élővizekbe kerülve az ökoszisztémákat is károsíthatják. Nyilván kis mennyiségben nem veszélyesek, de érdemes inkább a környezetbarát, természetes összetevőkkel rendelkező termékeket választani” – tette hozzá dr. Demeter Tamás.

Az adjunktus kiemelte, hogy a legnagyobb jelentősége a fogkefe minőségének és a tisztítási technikának van: a fog- és szájbetegségek megelőzésében a legfontosabb, hogy rendszeresen és alaposan tisztítsuk az ínybarázda területét és a fogközöket is.

Sajtókapcsolat:

- +36 20 670 1574
- hirek@semmelweis.hu

Eredeti tartalom: Semmelweis Egyetem

Továbbította: Helló Sajtó! Üzleti Sajtószolgálat

Ez a sajtóközlemény a következő linken érhető el:

<https://hellosajto.hu/18660/a-fogaszati-ellatas-kornyezeti-hatasait-vizsgalta-a-semmelweis-egyetem/>